

Naam protocol:	Hygiëneprotocol voor het reinigen en ontsmetten van transportmiddelen voor het vervoer van diervoeder	Versie:	1.2
Betreft dierziekte(n):	Aviaire Influenza	Datum:	26-11-2016

Opgesteld door:

Federatie Nederlandse Diervoederketen
 Braillelaan 9
 2289 CL Rijswijk
 Telefoon: 06-53696470
 E-mail: info@diervoederketen.nl
 Website: www.diervoederketen.nl

Transport en Logistiek Nederland
 Boris Pasternaklaan 22
 2719 DA Zoetermeer
 Telefoon: 088 4567 111
 E-mail: info@tln.nl
 Website: www.tln.nl

Goedgekeurd door:

Federatie Nederlandse Diervoederketen (FND)

Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA)

Transport en Logistiek Nederland (TLN)

Datum goedkeuring:

26 -11- 2016

Vervaldatum:

uiterlijk 26-11-2019

Naam protocol:	Hygiëneprotocol voor het reinigen en ontsmetten van transportmiddelen voor het vervoer van diervoeder	Versie:	1.2
Betreft dierziekte(n):	Aviaire Influenza	Datum:	26-11-2016

Wanneer geldt dit protocol

Dit protocol treedt in werking ten tijde van de uitbraak van een bestrijdingsplichtige dierziekte. Vervoer van diervoeders naar locaties met voor de betreffende dierziekte vatbare dieren is **verboden**, tenzij het vervoer plaatsvindt conform dit protocol en de op dat moment geldende regelgeving. Dit protocol kan in geval van een uitbraak aangepast worden aan de specifieke situatie van dat moment

1 Algemeen

Dit Hygiëneprotocol is het door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) goedgekeurde Hygiëneprotocol zoals in de diverse tijdelijke dierziekteregelingen is bedoeld. Vervoer van diervoeders naar locaties met voor de betreffende dierziekte vatbare dieren is **verboden**, tenzij het vervoer plaatsvindt conform dit protocol en de op dat moment geldende regelgeving. Vervoer waarbij niet of onvolledig de opgenomen maatregelen worden nageleefd, wordt door de NVWA gezien als vervoer uitgevoerd zonder Hygiëneprotocol.

Het protocol heeft tot doel de risico's van verspreiding van smetstof door vervoermiddelen van diervoeder en bijbehorend personeel zoveel mogelijk te beperken.

1.1 Achtergrond

Tijdens de bestrijding van een zeer besmettelijke dierziekte, zoals mond-en-klauwzeer (MKZ), klassieke varkenspest (KVP) en aviaire influenza (AI), worden maatregelen geïmplementeerd door middel van tijdelijke (crisis) regelgeving. Eén van de maatregelen is het verbod op aan- en afvoer van dieren en producten naar en van veehouderijbedrijven waar, voor de betreffende dierziekte, vatbare dieren gehouden worden. Naast het verplaatsen van dieren en producten zelf, zijn ook transportmiddelen die hiervoor gebruikt worden een risico bij de verspreiding van smetstof.

Veehouderijbedrijven dienen voldoende diervoeder in voorraad te hebben om de "stand-still" periode van **in principe** maximaal 72 uur te kunnen overbruggen. Na deze periode zal aanvoer van diervoeders onder voorwaarden weer worden toegestaan. Deze mogelijkheid zal in de tijdelijke crisiswetgeving worden opgenomen. Voorwaarde is wel dat de aanvoer van diervoeders gebeurt zoals vastgelegd in dit Hygiëneprotocol. Alleen dan kan en mag er afgeweken worden van het verbod. Dit alles legt een grote mate van verantwoordelijkheid bij de sector.

1.2 Uitgangspunten

De (sector)partijen zijn zelf verantwoordelijk voor het ontwikkelen van de hygiëneprotocollen. Zij beschrijven hierin hoe diervoeders op een verantwoorde wijze naar een bedrijf in een ingesloten gebied vervoerd kan worden of hoe een persoon een bedrijf kan betreden (en weer verlaten), waarbij de verdere verspreiding en versleping van smetstof wordt voorkomen. Er moet uitgebreid aandacht worden besteed aan de maatregelen ten aanzien van de reiniging & ontsmetting (R&O) van voertuigen en gebruiksvoorwerpen en de persoonlijke hygiëne van de chauffeur.

Wasplaatsen, die geschikt zijn voor het uitvoeren van dit Hygiëneprotocol, zijn geregistreerd bij de Federatie Nederlandse Diervoederketen (FND).

Op [de website van de FND](http://www.diervoederketen.nl) (<http://www.diervoederketen.nl>) staat de lijst met wasplaatsen voor vervoermiddelen voor vervoer van diervoeders waar de, ingevolge dit Hygiëneprotocol voorgeschreven, reiniging en ontsmetting kan worden gedaan.

Door de NVWA kunnen steekproefsgewijs controles worden gedaan op de uitvoering van de reiniging en ontsmetting.

Naam protocol:	Hygiëneprotocol voor het reinigen en ontsmetten van transportmiddelen voor het vervoer van diervoeder	Versie:	1.2
Betreft dierziekte(n):	Aviaire Influenza	Datum:	26-11-2016

2 Doel en toepassingsgebied

2.1 Doel

Dit protocol, te gebruiken ten tijde van een dierziektecrisis, is alleen van toepassing voor transporteurs en transportmiddelen die diervoeders transporteren naar een locatie waar dieren worden gehouden, niet zijnde besmette of van besmetting verdachte locaties.

2.2 Toepassingsgebied

Dit protocol voorziet in een aantal minimum maatregelen ter voorkoming van verspreiding van smetstof via vervoermiddelen, chauffeur en de bij het vervoermiddel behorende materialen bij het vervoer van diervoeders naar veehouderijbedrijven met dieren gevoelig voor de betreffende dierziekte.

3 Wettelijke basis en definities

3.1 Wetgeving

- Richtlijn 2005/94/EG (AI)
- Richtlijn 2001/89/EEG (KVP)
- Richtlijn 2002/60/EG (AVP)
- Richtlijn 2003/85/EEG (MKZ)
- Gezondheids- en welzijnswet voor dieren
- Regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten, en zoönosen en TSE's
- Regelingen tijdelijke maatregelen dierziekten
- **Regeling maatregelen beschermings- en toezichtsgebied vogelgriep Biddinghuizen 2016 (WJZ/16183752 d.d. 26-11-2016) en alle volgende wijzigingen**
- **Regeling maatregelen beschermings- en toezichtsgebied vogelgriep Abbega 2016 (WJZ/16193689 d.d. 13-12-2016) en alle volgende wijzigingen**
- **Regeling maatregelen beschermings- en toezichtsgebied vogelgriep Kamperveen 2016 (WJZ/16196333 d.d. 17-12-2016) en alle volgende wijzigingen**

3.2 Definities

Vervoermiddel: voertuig en materieel als bedoeld in de desbetreffende specifieke crisis regelgeving en bestemd voor het vervoer van diervoeders.

Wasplaats: bij de FND geregistreerde (bedrijfs-)wasplaats voor het reinigen van vervoermiddelen voor transport van diervoeders, die voldoet aan de eisen, zoals genoemd in hoofdstuk 4.4.

Kritische delen: banden, wielkasten, treeplanken en vul-/losslang.

4 Werkwijze

Dit protocol beschrijft de maatregelen die genomen moeten worden bij transport van diervoeders vanaf het laadpunt (productielocatie) naar en op het lospunt (primaire bedrijf), en de maatregelen bij en na het verlaten van het lospunt.

4.1 Logboek vervoermiddel

Tijdens de crisisfase houdt de chauffeur van de diervoedertransportwagen een logboek van het vervoermiddel bij, zijnde niet het CMR (Convention Relative au Contract de Transport International de

Naam protocol:	Hygiëneprotocol voor het reinigen en ontsmetten van transportmiddelen voor het vervoer van diervoeder	Versie:	1.2
Betreft dierziekte(n):	Aviaire Influenza	Datum:	26-11-2016

Marchandises par la Route). Dit logboek moet tenminste 72 uur op het vervoermiddel voorhanden zijn, gerekend vanaf de laatste rit. Het logboek moet daarna op de onderneming, waartoe de vervoereenheid of container behoort bewaard worden, in ieder geval zolang de specifieke crisis regelgeving van kracht is.

Het bijhouden van het logboek kan handmatig of digitaal plaatsvinden. Van elk transport zijn de onderstaande gegevens bekend en binnen één uur beschikbaar (ingeval van een boordcomputer):

1. naam chauffeur, kenteken of kentekens van het vervoermiddel;
2. naam, adres en woonplaats waar geladen is;
3. naam, adres en woonplaats (afleveradres) van de bezochte bedrijven;
4. datum en tijdstip van de levering;
5. plaats, datum, tijdstip en wijze van reiniging en ontsmetting van het vervoermiddel, volgens de maatregelen genoemd in dit hygiëneprotocol, alsmede het gebruikte ontsmettingsmiddel;
6. de hoeveelheid en soort vervoerde goederen.

Indien een, ingevolge dit Hygiëneprotocol verplichte, reiniging heeft plaatsgevonden dient dit in het logboek vermeld te worden en een verklaring ingevuld te zijn (bijlage 1).

4.2 Reinigings- en Ontsmettingsmaatregelen naar en van veehouderijbedrijf

Vervoermiddel

- Bij het oprijden van het terrein van de diervoederleverancier of producent worden de banden en wielkasten van het vervoermiddel ontsmet;
- De route wordt uitgevoerd conform de geldende wettelijke voorschriften (bijv. rechtstreeks, 1 op1, maximaal één risicobedrijf per route).
- Ná lossing op het veehouderijbedrijf, en voordat het vervoermiddel opnieuw wordt ingezet voor vervoer van diervoeders, wordt het vervoermiddel gereinigd en ontsmet op een geregistreerde wasplaats.

4.3 Reiniging- en Ontsmettingsmaatregelen op veehouderijbedrijf

Chauffeur vervoermiddel:

- De chauffeur draagt tijdens het bedrijfsbezoek schone, goed reinigbare werkkleding met daarover een wegwerpoverall.
- Eten, drinken en roken tijdens het laden en lossen is verboden.
- De chauffeur komt niet in de stallen, begeeft zich uitsluitend in de directe nabijheid van het vervoermiddel en verlaat het veehouderijbedrijf direct na het leveren van het diervoeder.
- De chauffeur draagt bij het verlaten van de wagen schone plastic overschoenen en handschoenen. Gedragen overschoenen en handschoenen worden, voordat de chauffeur de cabine betreedt, uitgedaan en de schoenzolen ontsmet. Deze overschoenen, wegwerpoverall e.d., evenals gebruikte stofzakken, worden op het veehouderijbedrijf achtergelaten.
- Na verplaatsing moeten bij een tweede lossing op hetzelfde bedrijf (zonder het bedrijf te verlaten) de gedragen overschoenen en handschoenen opnieuw verwisseld worden.

Vervoermiddel:

- De kritische onderdelen van het vervoermiddel worden ontsmet bij het oprijden en verlaten van het erf van een veehouderijbedrijf. De kritische onderdelen zijn zichtbaar schoon voordat deze worden ontsmet. Reinigen en ontsmetten dient opeenvolgend plaats te vinden. Dit kan handmatig (bijv. met een hogedrukspuit) of met een automatische installatie plaatsvinden.

Aan het einde van de dag dient de cabinemat, stuurwiel, pedalen e.d. gereinigd en ontsmet te worden. Dit dient ook te gebeuren wanneer de R&O op een geregistreerde wasplaats plaatsvindt.

Naam protocol:	Hygiëneprotocol voor het reinigen en ontsmetten van transportmiddelen voor het vervoer van diervoeder	Versie:	1.2
Betreft dierziekte(n):	Aviaire Influenza	Datum:	26-11-2016

In de navolgende tabel wordt schematisch weergegeven wanneer, waar en op welke wijze de vervoermiddelen gereinigd en ontsmet dienen te worden.

- Tabel 1 betreft de R&O-maatregelen van transport van diervoeder naar het veehouderijbedrijf.
- In tabel 2 worden de overige R&O-maatregelen bij het transport van diervoeder op het veehouderijbedrijf opgesomd.

Tabel 1: Transport diervoeder naar veehouderijbedrijf

Vervoersbeweging	R&O-maatregel
Bij oprijden fabrieksterrein	Ontsmetten banden en wielkasten
Laden vervoermiddel (bulkwagen)	Geen maatregelen
Bij oprijden erf	Ontsmetten banden en wielkasten
Bij verlaten erf	Reinigen en ontsmetten banden en wielkasten
Terugweg naar productielocatie	R&O bij een FND geregistreerde wasplaats volgens dit hygiëne protocol voor het verlaten van het B/T-gebied, rechtstreeks, 1 op 1 en volgens de (compartimentering)regeling

Tabel 2: Overige maatregelen bij afleveren diervoeder op veehouderijbedrijf

Materiaal / actie	R&O-maatregel
Losslang	Silo-eigen of ontsmetten
Stofzakken¹	Silo-eigen of éénmalig te gebruiken
Persoonlijke beschermingsmiddelen¹	Plastic overschoenen, plastic overjas/overall en plastic handschoenen, wassen/ontsmetten van handen
Betreden stal door chauffeur	Niet toegestaan
Retourvoer	Geen retourvoer meenemen of ophalen
Stukgoed	Afleveren buiten erf (openbare weg)
Pallets e.d.	Niet retour
Kooiaap en overige hulpmiddelen	Niet toegestaan op het erf

- ^{1.} Stofzakken en éénmalig gebruikte (plastic) beschermingsmiddelen dienen op het bedrijf achter gelaten te worden in daarvoor bestemde containers of afsluitbare plastic zakken.

Naam protocol:	Hygiëneprotocol voor het reinigen en ontsmetten van transportmiddelen voor het vervoer van diervoeder	Versie:	1.2
Betreft dierziekte(n):	Aviaire Influenza	Datum:	26-11-2016

4.4 Eisen registratie wasplaatsen

Bij de FND geregistreerde wasplaatsen voldoen minimaal aan de hieronder genoemde eisen:

1. Bij ontsmetting van een (tank)wagen dient gebruik gemaakt te worden van een biocide met een *virucide claim*.
2. De ontsmetting van vervoermiddelen geschiedt met voor dat doel op grond van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden toegelaten ontsmettingsmiddelen. Hiermee worden de middelen bedoeld die door het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) zijn toegelaten voor gebruik in de sector voeding en diervoeders. Deze lijst is te vinden op de website van het Ctgb: <http://www.ctgb.nl>.
  - Ontsmetting *binnenkant* (tank)wagen: PT04 (Voeding en diervoeders) biocide met een virucide claim en toegelaten voor de desinfectie van (tank)wagens/transportmiddelen in de sector diervoeders/voedingsindustrie. Zowel de virucide claim als het gebruik desinfectie van transportmiddelen in de sector diervoeders/voedingsindustrie dient op het wettelijk gebruiksvoorschrift te staan.
  - Ontsmetting *buitenkant* (tank)wagen: PT04, PT03 en PT02. Bij de ontsmetting van de buitenkant van een wagen (wielen, wielkasten, treeplank) dient gebruik gemaakt te worden van biociden uit de categorieën PT04, PT03 en PT02 met een virucide claim en toegelaten voor de desinfectie van transportmiddelen. Zowel de virucide claim als het gebruik desinfectie van transportmiddelen dient op het wettelijk gebruiksvoorschrift te staan.
3. Ieder ontsmettingsmiddel wordt overeenkomstig het wettelijk gebruiksvoorschrift en de gebruiksaanwijzing (WGGA) toegepast.
4. De wasplaats is geregistreerd bij FND en met NAW op internet geplaatst (lijst wasplaatsen).
5. Vanwege het beperken van risico's worden op een bij de FND te registreren wasplaats ten tijde van een aangifteplichtige ziekte geen transportmiddelen voor vee gereinigd en ontsmet.
6. De exploitant van de wasplaats, of diens vertegenwoordiger, houdt toezicht op de uitvoering van de reiniging en ontsmetting van het vervoermiddel.
7. De exploitant van de wasplaats, of diens vertegenwoordiger, geeft een Verklaring van Reiniging en Ontsmetting als bedoeld in bijlage 1 af aan de vervoerder.
8. Op de wasplaats wordt een register van 'Reiniging en Ontsmetting van diervoedertransportwagens' bijgehouden waarin minimaal opgenomen het kenteken vervoermiddel en de datum en tijd van de uitgevoerde R&O.
9. De wasplaats voldoet aan de vigerende milieu wet- en regelgeving.

4.5 Eisen reiniging en ontsmetting op wasplaats

- Het vervoermiddel aan de buitenzijde grondig reinigen, inclusief de kritische delen (banden, wielkasten, treeplanken).
- Cabinemat en pedalen reinigen.
- Na reiniging dient het gehele vervoermiddel ontsmet te worden met het daarvoor toegelaten desinfectiemiddel.
- Cabinemat en pedalen ontsmetten met het daarvoor toegelaten desinfectiemiddel.

Naam protocol:	Hygiëneprotocol voor het reinigen en ontsmetten van transportmiddelen voor het vervoer van diervoeder	Versie:	1.2
Betreft dierziekte(n):	Aviaire Influenza	Datum:	26-11-2016

5 Bevoegdheden en verantwoordelijkheden

5.1 Bevoegdheden

Na de voorlopige goedkeuring zal de NVWA zorgdragen voor publicatie op de website van de NVWA, zodat deze protocollen door alle sector gerelateerde partijen kunnen worden geraadpleegd en gebruikt. Hierbij zal ook de datum van voorlopige goedkeuring worden vermeld. De actuele situatie tijdens een uitbraak kan ertoe leiden dat protocollen nog moeten worden aangepast.

De NVWA is bevoegd om dit Hygiëneprotocol in te trekken of de maatregelen aan te scherpen bij wijziging van de geldende wetgeving t.a.v. het vervoer of bij wijziging van de dierziektesituatie.

5.2 Verantwoordelijkheden

Het updaten van de protocollen is een verantwoordelijkheid van de sector. Die zal bij een tussentijdse wijziging of na het verstrijken van maximaal 4 jaar het protocol opnieuw ter goedkeuring aan de NVWA moeten aanbieden.

FND en TLN zijn verantwoordelijk voor het tijdig aanleveren van de aanpassing voor het voorlopig goedgekeurde Hygiëneprotocol ten behoeve van definitieve goedkeuring.

6 Versiebeheer

Versie	Datum	Redacteur	Toelichting op wijziging
0.1	06-05-2015	W. Swinkels	Opstellen eerste concept
0.2	21-05-2015	W. Swinkels	Voorgestelde veranderingen Dhr. Groot Koerkamp
0.3	03-06-2015	W. Swinkels	Voorgestelde veranderingen n.a.v. vergadering 3
0.4	17-06-2015	W. Swinkels	Voorgestelde veranderingen n.a.v. emailronde
0.5	22-06-2015	W. Swinkels	Blz. 4 tekst bij vervoermiddel is veranderd
0.6	29-6-2015	W. Swinkels	Aanpassing punt 1 algemeen en toevoegen definitie B/T gebied.
0.7	30-6-2015	H. Vahl	Tekstuele veranderingen en toevoeging punt 4 aan eisen registratie wasplaatsen.
0.8	19-8-2015	W. Swinkels	Aanpassingen op verzoek vanuit de sector
0.9	14-10-2015	W. Swinkels	Aanpassingen na terugkoppeling met de NVWA
1.0	26-11-2015	W. Swinkels	Aanpassingen op verzoek vanuit TLN na terugkoppeling met de NVWA
1.1	7 juli 2016	W. Swinkels	Aanpassingen adres FND, datum goedkeuring en status
1.2	14 december 2016	FND/NVWA	Aanpassing 4.4 en 3.1

Naam protocol:	Hygiëneprotocol voor het reinigen en ontsmetten van transportmiddelen voor het vervoer van diervoeder	Versie:	1.2
Betreft dierziekte(n):	Aviaire Influenza	Datum:	26-11-2016

Tevens worden wijzigingen ten opzicht van de voorgaande versie aangegeven met een streep in de kantlijn. Hierdoor is voor een ieder in één oogopslag duidelijk wat er is gewijzigd.

7 Overzicht bijlagen

Versie	Datum	Titel
0.1	06-05-2015	Bijlage 1 Voorbeeld van minimale voorschriften voor een R&O –verklaring

Bijlage 1.

Voorbeeld van minimale voorschriften voor een R&O –verklaring

R&O Verklaring		
<i>Reiniging en Ontsmetting heeft plaatsgevonden conform het Hygiëneprotocol reinigen en ontsmetten van transportmiddelen voor het vervoer van diervoeder.</i>		
Naam transporteur:.....		
Naam chauffeur:		
Naam en registratienummer locatie wasplaats (nummer FND)*:.....		
Kenteken voorwagen/truck/aanhanger:.....		
<i>Dit transportmiddel is gereinigd en ontsmet conform het Hygiëneprotocol reinigen en ontsmetten van transportmiddelen voor het vervoer van diervoeder.</i>		
.....	.....	.....
Datum	Tijdstip	Ondertekening waslocatie
		.....
		Ondertekening chauffeur
Wasplaats geregistreerd via FND* (www.diervoederketen.nl)		